އައްޑު އަތޮޅުގެ ރަތަ އްގީ އަށް މަސައްކަތް ކުރުމަކީ އަތޮޅު
ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް
ސަރުކާރުން މަގުފަހިކޮށްދެއްވާނެ ކަމަށް ތިބުމަކީ
ބޭކާރުވަމަހާވޭގުތެއް، ތަޖްރިބާތަކުން އެކަން
މައިތި ރި
30 އޮގަސްޓް 2004
ތަރައްގީގެ ހުރިހާ ރޮގެއްގައި އައްޑު އަތޮޅު ކުރި އަށް ގެންދިއުމަކީ އަތޮޅުގެ ކޮންމެ
ފަރުދެއްގެވެސް އުއްމީ ދެވެ. މިގޮތުން އަތޮޅުގެ ހާލަތު ބަދަލުވަމުންން ނައަ ނަ ކަމަށާއި އިގްތިސާދީ ކުރިއެރުމެއް
އަތޮޅަށް ލިބެމުން ނައަންނަކަމުގެ ވާކަހަރަ ވަށް ގި ނައިން ދެކެވޭ އަޑުއިވެއެވެ. މިވާހަކަ ދެކެވެނީހެ ކޮންމެ ން ވަކި
އުމު ރެއްގެ މީހު ންގެ މެދުގައި އެކަންޏެއްނޫނެވެ. ހުރިވާހާ އުމުރެއްގެ ދެޖިންސްގެ މެދުގައި ވެސް މި ހަކަ
ދެކެވެމުދެނެް އވެ. މިގަލަމުގެ ވެރިވާޔާގެ ހާޞި ރުގައި ވެސް ކިތެންމެ ބަޔަކު ކިތެންމެ ފަަހރަކު މި ހަކަ ދްައކާ
ފައި ވެއެވެ. ވީމާރު، އައްޑު އަތޮޅު ތަރައްގީގެ މަ ހަލާ ތަކަ ކަށް ނުވަތަ ހާލަތު ބަދަލުކޮށްލުމަށްންތިޔަބޭފުޅު
ބޭނުނުންޅުތޯފުވޭ ސުވާލެއް ދަންނަވާލަން އަޅުގަޑު ބޭ ންވެއެވެ. އާދެ! އަޅުގަޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި އެފަދަ
ކުރިއެރުމެއް އައްޑު އަތޮޅަށް ލިބުބިމަކަށް ނުވަތަ ލި ގަތުމަކަށް ތިޔަބޭފުޅުންނޫތި އްބެވީ ތައްޔާރަކަށް ނެވެ. މިހެން
ދެންނެވުމުގައި ސަބަބުތަކެއް އަޅުގަޑުގެ އެބައޮތެވެ.
އެއްސަބަބަ ކީ 1978 ވަނަ އަހަރު ރާއްޖޭގެ ޒައާމަތާއި މައުމޫނުވާ ހަ ލުވީއްސުރެ
ވިދާޅުވަންމު އަންނަވާހަކަ ހަގީގަތަކަށް ނުވެ ރިޔާސީ ފަސްދުައރު ނިމި ހަނަވަ ދުައރައްފުެށނު އިރުވެސް އެކަން
އަޅުގަޑުމެންނަށް އި ހްސާ ސް ނުކުރެވުނު ކަމެވެ. އަޅުގަޑުމެންނުނަށް އެކަން އިހްސާސްކުރެވު ނަމަ ރިޔާސީ
ދެވަނަ ދުައރުގައި މައުމޫނުގެ ސަރުކާރު ރާއްޖޭގައި ހަރަކާތްތެރި ވާކަށް ނުޖެހެއެވެ. އެއީ ރިޔާސީ ދެވަނަ
ދުައރުގައި މާލޭގެ ރައްޔިތުންގެ އަޢްލަބިބިއްޔަތު މައުމޫނު އަށް ލި ވަޑައި ނުގެންމާ ނެވު އި އެކު އައްޑު އަތޮޅުގެ
ރައްޔި ތުން ތަރުހީބު ނުދިންނަމަ ވަށްރަ ބޮޑުމަ ވެއްޓު ކަށް ވާނެ ކަމަށްވާތީ އެވެ.
ހަދުމަފުޅު ހުނޭންނާ ފަައިދ ން ރާއްޖޭގެ ޒައާމަތާއި މައުމޫނު ހަވާލުވެ ވަޑައިގެންނެވީ
އައްޑު އަތޮޅު ދުވަހަކުވެސް ނެުދޭކހާ ތަދުމަޑު ދުވަސްވެރެއްގައެވެ. މާލީ ތަނަވަސްކަމަކަށް އަތޮޅުގެ ރައްޔި ތުން
ނުހަނު ބޮށްޑަ އެދެމުން ދިޔަ ދުވަސްވަރެއްގައެވެ. ކެއި ންބުއިމާއި ޅަދަރިންގެ ސްކޫލްގެ ކަންތައް ނިމު ންމު ގައި
ފިކުރުބޮޑުވެފައިވާ ދުވަސްވަރެއްގައެވެ. އާދެ! އައްޑު އަތޮޅުގެ ގަމުން އިގި ރޭސިން ފޭބު މާއި ގުޅި ގެން އަތޮޅުގެ
އިގްތިސާދީ ހާލަތު ދުަށދަރަޖައަކަށް ވެއްޓިފައި ވަ ނިކޮށެވެ. އާމްދަނީށްނެހޯދުމަ ކުރެވޭ މަސައްކަތެއް ނެތެވެ.
އަތޮޅަކީ އެއިރު މަސްވެރިކަމުގެ ރޮގުގައި ފަާހގަ ކުވޭރެ އަތޮޅަކަށް ނުވުމާއި އެކު އެގޮތުންވެސް އާމްދަ ނީ އެއް ލިބޭނެ
މަގު ތަނަވަސްވެފައި ނެތެވެ. ޒަމާނުއްސުރެ އަތޮޅު ބަނޑަށް ނުޖެހި ހި ފެހެއްޓި މައި ގަޑު ގޮވާމުގެ މަސައްކަތް

ހި ގަމުންށަރަކީދިޔަ ގަމެވެ. ނަމަވެސް އިގި ރޭސިން ގަމުންފޭށަބިއިރު ގަމުގެ ވައިގެންވަނީ ކޮންކްރެޓް
ތަޅުންގަޑަކާއި ތާރު މަގުތަކެކެވެ. މީގެ އިތުރައް އެއީ ސަރުކާރުގެ ބޮޑުޚަޒާނާއެކެވެ.
ރައީ ސް މައުމޫނުށްއައްޑު އަތޮޅަ ވަޑައި ގެން ގަން ކުއްޔަށް ހިފުމަށް އިގި ރޭސި
" "
ވި ލާތުގެ އޮރިއަންޓް އެކްސްޕް ރެސް ނަމަކަށް ކިޔާ ކުންފުންޏަކުން ސަރުކާރަށް ހުށަޅުހަ އްވާފައިވާ ކަމަށާއި
އަދި އެއީ ވަށްރަ އެކަށީގެންވާ ބަޔެއް ކަމުގައި ވި ދާޅުވެ އަތޮޅުގެ ރައްޔިތުންޚާނާއި މުތަބުކުރެއްވީ
މިދަނޑިވަޅުގައެވެ. މައުމޫނުވިމާގެ މި ދާޅުވު އި ގުޅި ގެން 1979 ވަނަހުއަހަރުގެ ނޮވެމްބަރ މަ ގެތެރޭގައި އޮރިއެންޓް
އެކްސްޕްރެސްގެ ޓީމެއް ގަމަށް ވަޑައި ގެން ކަމާއި ބެހޭ މައުލޫމާތު އެއްކުރެއްވުމަށް ފުަހ ތައްޔާރުކުރެއްވި ރިޕްޯޓ
ދިވެހި ސަރުކާރައް ހުށަޅު ހެއްވި އެވެ. އަޅުގަޑަށް މައުލޫމާތު ލިބި ފައިވާ ގޮތުގައި އެރިޕަޯޓކީ އަތޮޅާއި ގައުމަށްރަ ވަށް
ފައިދާ ހުރި ގޮތަކަށް ތައްޔާރު ކުރެވިފައިވާ ރިޕެޯޓކެ ވެ. ނަމަވެސް މިރިޕޯޓް ހުށަޅުހެ އްވުމާއި ގުޅި ގެން އެއްކުރެވުނު
ވަޒީރުގެން މަޖިލި ހުން ނިވަ ންމަ ނީ ގަން އޮރިއެންޓް އެކްސްޕް ރެސް މީހުންނަށް ނުދިނުމަށެވެ. އެއީ އެފަދަ
ތަނަވަސް ކަމެއް އައްޑު އަތޮޅުގެ ލޮވެބުބުތިންރައްޔިތު ނަށް ލި މުގެ މަގުފަހިކޮށްދި ނު މަކީ ރައްކާތެރި ކަމަކަށް
ނުވާތީ އެވެ. މިދެން ނެވި ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓެވީ ވެސް ރައީ ސް މައުމޫނެވެ. އަދި މިކަންތައް
ނި މި ގެންދިޔައީ މައުމޫނުފާގެ ލަ އާއި ވެސް އެކުގައެވެ.
ނަމަވެސް އެއާއި ވި ދި ގެން އައްޑު އަތޮޅަށް މައުމޫނު ކުރެއްވި ދުަރުތ ރައްޔިތުން ނާއި
މުޚާތަބު ކުރެއްވުމުގައި އޮރިއެންޓް އެކްސްޕްރެސް އަކީ ސިންގަޕޫރުގެ ތި ންބުރި އިމާރާތެނައްގެ ތި ންވަ ބުރީގެ
ކޮޓަރިއެއްގެ ކަނުގައި މޭއްޒެ ބަހައްޓައި ގެން މަސައްކަތް ކުރާ ބަޔަކު ކަމަށާއި އެއީ ގަމުގެ އެއަރޯޕްޓ ތަރައްގީ
ކުރެވޭ ވަގެރު މާލީ ތަނަވަސްކަމެއް ލިބި ފައިވާ ބަޔަކުނޫން ކަމުގައި ވި ދާޅުވީމަވެސް ހަ އެމަނިކާުފެނ ވެ. އާދެ!
ދިވެހި ގައުމުގެ ރައީ ސް އެވެ. މި ކަން ތިޔަ ބޭފުޅުން ހަދުމަފުޅު ހުންނާނެއެވެ. ވީމާވާ، މި ހަކައިގެ ތެދުދޮގާއި މެދު
ސުވާލު އުފެދެއެވެ. އަދި ޝަކުއް އުފެދެއެވެ. ތެދުވާހަހަކަ އަކީ ކޮބައި ކަން ދޮގުވާ ކަ އަކީ ކޮބައިކަމެއް ނޭގެއެވެ.
ކޮންމެއަކަ ސް މީގެތެރެއިން އެއްވާހަކަ އަކީ ދޮގެއްކަން އެގެއެވެ. ވީމާހި، މި ސާބުން އިތުބާރު ކެޑެންޖެހެއެވެ. އަދި
އެއާއި ގުޅި ގެން އަޅުގަޑުމެންނާއި އަޅުގަޑުމެންންގެ ޅަދަރި ގެ މުސްތަގްބަލާއި މެދު ވިސްނަންޖެހެއެވެ. ގޮތެއް
ހަޯދްނޖެހެއެވެ. އެއީ މި އަދު ތިޔަލޮބު ވެތި ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
ނަމަވެސް ތިޔަލޮބު ވެތިންރައްޔިތު ނަށް ކުރެވު ނު ކަމަކީ ކޮބައިތޯއެވެ. ނުވަތަ
ތިޔަލޮބުޒަވެތިށްރައްޔިތުންގެ ވަ ނުގެ ތަރައްގީގެ ކުރިއެރުމަ ކަޓައި ވަޒަނަށް ކްޮށެދުވނު ކަމަކީ ކޮބައިތޯއެވެ.
ރާއްޖޭގެ ރިޔާސަތުގައި ދެވަނަަފަރަހ ށް މައުމޫނު ހުރުމުގެ ފުރުސަތު ދިނު ންކަމަށްނަވަާ މ އަޅުގަޑުމެންށްގެ ގައުމަ
ޓައިކަކަޓައިއަޅުގަޑުމެންޖްގެ މު ތަމައަށް އަޅުގަޑުމެންންގެ ޅަދަރި ނަށް ޓައިކަކަޓައިއަދި އަންނަ ން އޮތްޖީ ލަށް
އަޅުގަޑުމެންނަށް ކޮށްދެވުނު ކަމެއް ނެތެވެ. އެންމެ ކުޑަވެގެން 50% ޕަސެންޓައް ތިރިކޮށްލެވުނު ނަމަ އެއާއި މެދު
އަޅުގަޑުމެން ހިތްމަ ހަ ނުޖެހޭ ކަންވެސް އިހްސާސްކުރެވު ނީވެ.ހެ އެކަމަކު އަޅުގަޑުމެންގެ ނަތީޖާ އަކީ އިއްތިފެާގވެ.
ރައްޔިތުންގެ މިއަމަލުގެ ހަގީގަތައް ބަލާއިރު އެއީ ސިޔާސީ ހޭލުންތެރިކަމެއް ނެތްކަން ހާމަންކޮށްދި ކަމެކެވެ.
ހަމަންއެއާއި އެކު އަތޮޅުގެ ރައްޔިތު ނަކީ ބޭންނު ގޮތެއް ހަދާލެވިދެާ ނބަޔެއް ކަން ދޭހަކޮ ށްދޭ ކަމެއްވެސް މެއެވެ.
އާދެ! ތި ޔަލޮބުވެތި ރައްޔިތުންގެ އުއްމީ ދުތައް ހަގީގަތަކަށްވެ ރާއްޖޭގެ މާލީ
ތަނަވަސްކަން އިތުރުވެފަ ގެނާްދަ ދ އެހެން ފުރުސަތުތަކެއްވެސް އައްޑު އަތޮޅަށް ލިބި ގެން ދިޔައެވެ. މީގެ ތެރެއިން
އެއްފުރުސަތަކީ 198 މި ލި އަން އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ އޮއިލް ރި ފައިނަރީ އެއް އައްޑު އަތޮޅު ވި ލިގި ލީގައި ގާއިމު ކުރުމާއި
ބެހޭ ގޮތުން ނޯވޭގެ ކުންފުންޏަކުން ހުށަޅު ހެ އްވި ޕްރޮޖެކްކެޓެ ވެ. މިއީ ވެސް ދި ވެހިދުައލަތައް ލިބިގެނާްދެނ ޑެބޮތި

މްަނާތފަ ކެއްގެ އި ތުރުން އަތޮޅުގެ ރައްޔިތުންގެ ތަނަވަސްކަން އިތުރުވެނގެންދެާ ޕްރޮޖެކްކެޓެ ވެ. ނަމަވެސް ވަޒީރުގެން
މަޖި ލީ ހުން ނިވާންމަ ފައިވާ ނިވުންމެ މުގެ މަތިން އެފުރުސަތުވެސް ތިޔަލޮބު ވެތިތިރައްޔިތުންގެ މަ ން ގެއްލި ގެން
ހިގައްޖެއެވެ. އެމަސައްކަތައް މަގުފަހި ކޮށް ދިނުށްމަ ސަރުކާރަށް ފެނިވަޑައި ނުގެން ނެވި އެވެ. އާދެ! އައްޑު އަތޮޅުގެ
ރައްޔިތުންނަށް ތަނަވަސްކަމެއް ލިބު މަކީ ސަރުކާރައް ހުރިވާ ނުރައްކަލަކަށް ތީ އެވެ. ދެވަނަ ފުރުސަތަކީ ދާދި
އިހަކަށް ދުވަހު ލިބި ގެން ދިޔަ ފުރުސަތެކެވެ. އައްޑު އަތޮޅު ހިތަދޫގައި ޓްރާ ންޝިޕްމެންޓް ހާބަރެއް ގާއިމުކޮށް
ހިންގުމާއި ބެހޭ ގޮތުން ދުނިލަޔޭގެ ޝިޕިންއިންތަކެއް އެކުލެވި ގެން އުފައްދާފައިވާ ކޮންސޯޓިއަމެއްގެ ފަރާތުން
ފްރާންސް ކުންފުޏަކުން ހުށަޅު ހެ އްވި 85 މި ލި އަން އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ޕްރޮޖެކްކެޓެ ވެ. މިއީ ވެސް ރާއްޖެ އަށް
އެހާފައިދާ ބޮޑު މަސައްކަތެކެވެ. ދިވެހި ދުައލަތަނއް ލިބިގެނާްދެ މާލީ ތަނަވަސްކަމާއި ފައިދަާތ ކުގެ އި ތުރުން ރާއްޖޭގެ
ވަޒީފެާގ ބާޒާރަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަހިށް ލިބި ގެންދިޔަ މު އްމު ފުރުސަތެކެވެ. ރާއްޖޭގެ
ރައްޔިތުންނަށް ވަޒީފެާގ ގިނަ ފުރުސަތު ތަކެއް ލިބިގެންދެާނ މުހިތެއްމު ވަސީލަ ކެވެ. ނަމަވެސް މިޕްރޮޖެކްޓްވެސް
އައްޑު އަތޮޅުގައި ހިންންގުމަކަށް މަގުފަހި ވެގެ ނުދިޔައެވެ. އައްޑު އަތޮޅުގެ ރައްޔިތުންގެ މާލީ ތަނަވަސްކަން
އި ތުރުވެ ރަގެށު އާއްމު ހާލަތު ރަގަޅުވާެނ ދެ ތީ އެވެ. ނުވަތަ މާބޮޑު ތަނަވަސް ބަޔަަކށް ވެގެންހިގައި ނދެާތީ އެވެ.
ވީމާ އަޅުގަޑުމިދެންންނެވީ އައްޑު އަތޮޅުގެ ރައްޔިތު ނާއި މެދު ދިވެހި ސަރުކާރުން
ކަންތައްތައް ކުރަމުން އައި ގޮތުގެ ހަގީ ގަތެވެ. އައްޑު އަތޮޅުގެ ރައްޔިތުން ނާއި މެދު ދިވެހި ސަރުކާރުން ދެކޭގޮތުގެ
ހަގީގަތެވެ. އައްޑު އަތޮޅުގެ ރައްޔިތުންގެ މާލީ ތަނަވަސްކަން އި ތުރުވާ ފަދަހަދަރުނާ މަސައްކަތެއް އައްޑު އަތޮޅުގައި
ހިންގުމަށް މައުމޫނުނެގެ ސަރުކާރުން މަގުފަހި ނުކުރާ ކަމުގެ ސާފު ހެކިތަކެވެ. މި ގޮތުން އައްޑު އަތޮޅުގެ
ވި ލިގިއްޔާއި ގަމުގެ ވައިގެ ބަދަރު ހިގާނެކަމަށް ތިޔަދެކެވަޑައި ގަންނަވަނީ ވެސް ހުވަނެފެ ކެވެ. ވީމާން، އަޅުގަޑުމެ ގެ
ރައިށާންވަޒަ ނާއި އަދި އަޅުގަޑުމެ ގެ އަތޮޅައް ތަރައްގީގެ ހެޔޮބަދަލެއް ލިބެމުނު ންދާާވކަހަ ދްައކާއިރު ސަރުކާރުގެ
މި ފަަދ ނިންމުމާ އި ގުޅި ގެން އަޅުގަޑުމެންނުނަށް ކުރެވު ކަމަކީ ކޮބައިތޯއެވެ. މިއީ އައްޑު އަތޮޅަށް ހެއުއެދޭ ކޮންމެ
ތެދުވެރި ދިވެހި ދަރިއެއްގެ ސުވާލެކެވެ. އާދެ! އަޅުގަޑުމެންށާރައިގެ ގައުމާއި އަތޮޅާއި އަދި ވަޒަނަށް ތަރައްގީގެ
ހެޔޮބަދަލެއް އަންނާނީ އެފަދަ ހިތްރަ ވަ ކާއި އަ ޒުމެއް އަޅުގަޑުމެންރެގެ ކިބައިގައި ހު ގެންނެވެ. އެފަދަ ރޫއްހެ
އަޅުގަޑުމެންރެގެ ކިބައިގައި ހު ގެންނެވެ. ޝައްކެތްނެތެވެ. އެއީ އަޅުގަޑުމެންގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. ޚާއްސަކޮށް
ޒުވާނުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. ޒުވާނުން މިކަމުގައި ހަރަންކާތްތެރިވާ ޖެހެއެވެ.
ނަމަވެސް މިއަދުވެސް އަޅުގަޑުމެން މަސައްކަތް ކުރަމުންނީދަ މައުމޫނު ގެ ސަރުކާރު
ވެރިވެ.ކަމުގައި ދެމެހެއްޓުމަށެ ބޭނުމަކީ ކޮބައިތޯއެވެ.؟ އަޅުގަޑުމެންނަށް ލިބުނު ރީތިނަމެއް ނެތެވެ. ޝަރަފެއް
ނެތެވެ. ލިބުނި ކުރިއެރުމެއް ނެތެވެ. ހަހަ މަމަ ކަމެއް ނެތެވެ. ވީމާ، މައުމޫނުގެ ސަރުކާރު ދެމެހެއްޓުމަކަޓައިށް
މަސައްކަތް ކުރުމަކީ އަޅުގަޑުމެންނޫކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނެވެ. ބޭރުކާ ކަމެކެވެ. މިގޮތުން ރާއްޖޭގެ ރިޔާސަތުގައި
ހުމަރުށް އޭނާ އަށް ވޯދިޓްނުމާއި ސަރުކާރުން އެމީހަކައް ތާއިދުކުރާ އެއްވެސް މީހަކަށް ވޯދިޓްނު މަކީ ދިވެހި
ގައުމައް ކުރެވޭ ޚިޔާނާތެކެވެ. އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ޚިޔާނާތްތެރި ސަރުކާރެކެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާ
ހުރީ އެސަރުކާރު ވައްޓާލުމުގައެވެ. މަހަމިއާއި އެކު ސަރުކާރުގެ އިދާރީ ފަރާތުން ހިންތަގާ ބޮތި ޑެރީޖަ މާ ކާއި
ދެކޮޅަށް ބަޔަކު އަޑުއުފުލުމުން އެބަޔަކާއި ދެކޮޅަށް އަޅުގަޑުމެންން އަޑުއުފުލަ ޖެހޭ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތެވެ.
ހަގީގަތައް ބަލާއިރު އެފަދަ ކަންތައްތަކަކީ އަޅުގަޑުމެންޖްގެ މު ތަމައަށް ކުރެވޭ ޚިޔާނާތެކެވެ. ވަށްރަ ބޮޑު
ބޭއިންސާފެކެވެ. އެހެނީ އަތޮޅުގެ ތަރައްގީ އަށް ލިބި ގެން ދިޔަ އެތަކެއް ފުރުސަތުތަކެއް މައުމޫނުނީވަ
ނާަގާލަފެއވެ. ނުވަތަ އެފުރު ސަތުތަކަކަށް މަގުފަހި ކުރުމަކަށް މައުމޫނު ބޭނުމެއް ނުވި އެވެ. މާވުއި އެކު

ސަރުކާރުގެ ވެރިންންގެ އި ސްތިޢުފާ އަށް މާލޭގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ގިނައަދަދެއް ބަޔަކު ގޮވުމު އެއީ ރާއްޖޭގެ
ރައްޔި ތުން އެދޭގޮތްނޫންކަން ދުނިޔެ އަށް ހާމަނުކޮށް ދި މުގެ މަގުސަދުގައި ވީޑިއޯ ކުރުމަށް ކަޓައި އަބުދުاله
ހަމީދު ބުނެގެން ބާއްވާ ހި ގާލުމާއި މުހިޒާ ރާ ތަކާއި އަދި ފާފާގެޑުޑު ބައްދަލުމުވު ގައި އަޅުގަޑުމެން ބައިވެރިވާކަށް
ނުޖެހެއެވެ. ނުވަތަ ދި އްކުރާ ކޮންމެ ސިޓީއެއްގައި ސޮ އިކުރާކަށް ވެސް ނުޖެހެއެވެ. އަޅުގަޑުމެން އެފަދަ
ތަރުހީ ބެއް ދޭޖެނީންންހެ އަޅުގަޑުމެ ނާއި މެދުވެސް އެފަދަ ސަމާލުކަމެއް ދެވި ފައިވާ ނަމައެވެ. ވޭތުވެދިޔަ ހަވީ ތާހަ ކަށް
އަހަރު ނި މިގޮސްނީފައިވަ މަކަރާއި ހީ ލަތުގެ ވާކަހަ ތަކުންނެވެ. އަދި ޚާއްސަކޮށް އަބުދުاله ހަމީދު އަކީ
ރަށުްފުށގެ ރައްޔިތުންތިނަށް ކުރިމަ ވެފައިވާ ބޮޑު މުސީބާތެކެވެ. އަމި އްލަ އެދުމުގެ ކުރިމަތީދެގައި ލައް ހަޔާތެއް
ހުނަ ންހެމީ އްނޫނެވެ. ވީމާންމާލޭގެ ރައްޔިތު ނަށް މިދަނޑިވަޅު ގައި އަޅުގަޑުމެންނުތަރުހީބު ދި މަކީ ވަށް ރަހިމު އްމު
ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަޑު ދެކެމެވެ. ގައުމުގެ އިސްލާހަށް ކުރެވޭ މުހި އްމު މަސައްކަތެކެވެ. އަދި މައުމޫނުގެ
ޒައާމަތުގައި އެންމެ ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް ލިބި ފައިވާ މާލޭގެ ރައްޔި ތުން ސަރުކާރާއި ދެކޮޅަށް ނިކުން ނަނީ ސަބަބު
ތަކެއް ހުރެގެންކަން އަޅު ގަޑުމެންންގަބޫލުކުރަ ޖެހެއެވެ. ދިރިއުޅުމުގެ ބައެއް ކަހަލަ ފަސޭހަތަ އް މާލޭގައި
ގާއިމުކުރެވި ފައި ވެއެވެ. އާމްދަނީތްހޯދުމުގެ ވަސީލަ ތައް ފޯރުކޮށްދެވި ފައި ވެއެވެ. ވީމާހިމު އްމު ސަބަބުތަކެއް
ނެތްނަމަ މާލޭގެ ރައްޔި ތުން ނުނާނިކުން ނެ ކަން އެއީ ސަލާމަތް ބުއްދީގެ ކުރިމަތީގައި ގަބޫލުކުރެވޭ ހަގީގަތެކެވެ.
ހަމައެއާއި އެކު ސަރުކާރުގެ އިދާރީ މައި ގަޑު ހުރިންހާ މަސައްކަތެއް ހި ގަމު ދަނީތީމާލޭގައި ކަމަށް ވާ ސަރުކާރުގެ
ހަގީ ގަތް އެންމެ ރަގަޅަށް އެގޭބަޔަކީ މާލޭގައި ދިރިއުޅޭ ބަޔަކު ކަމުގައި ވެސް އަޅުގަޑުމެންންގަބޫލުކުރަ ޖެހެއެވެ.
އާދެ! ރާއްޖޭގައި ހިގާ ސިޔާސީ ކަންތައްތަކާއި ބެހޭ މައުލޫމާތު އަތޮޅު ތަކުގެ
ރައްޔިތުންނަށް އެގެމުންނީދަ ވަށްރަ ހަނިންދާއިރާ އެކު ނެވެ. ވަށްރަ ކުޑަ މިންރަވަ ކަށެވެ. ރަށުްފުށގެ
ރައްޔިތުންނަށް އެގެމުންނީދަ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ އަޑާއި ޓެލެވިޒަން މޯލްޑި ވްސް ފުޮވނާ ޕޮރުގްރާމެއްގެ ތެރެއިން
އެގޭމިންރެ ވަ ކެވެ. ގިނަަފަހރު މި ފަަދ ޕޮރުގްރާމް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާނީޅިހަގީ ގަތާއި މު ން ޚިލަާފެށވެ. ނުވަތަ
ހާމަކުރަމުންނީދަ ހިގާދިޔަ ހާދިސާ އެއްގެ ތެރެއިން އެމީހުންނަށް ފެނަން މިންރެ ވަ ކެވެ. އެމިންވަރަކީ
ރައްޔިތުންނަށް މާބޮޑު އެއްޗެއް އޮޅުންފިލާ މިންރަ ވަ ކަށް ނުވާނެއެވެ. މި ގޮތުން އޮގަސްޓް މަގެހު 12 ވަނަ ދުވަހާ އި
13 ވަނަކޮދުވަހުގެ ހާދިސާ ފަާހގަ ށް ލަމެވެ. ދު ނިޔެ އާއި ރާއްޖޭގެ ރައްޔި ތުން ޚާއްސަކޮށް ރާއްޖެތެރޭގެ
ރައްޔިތުންނަށް ތަސައްވަރު ކޮށްދިނުށްމަ މަސައްކަތް ކުރަމުންނީދަ ސަރުކާރުން ކަންތައް ކުރަމުން ދިޔައީ
ވަށްރަވެ.ރަގަޅު ގޮތުގައި ކަމަށެ ކަނުބެދުމާއި އަނިޔާ ކުރުން ފަަދވެ.ކަންތައް ނުހިންގާކަމަށެ ކަނޑައެޅި ގެން
ބީ.ބީ.ސީ އަށް ދެއްވި ބަސްދީގަތުމުގައި މިވާ ހަކަ މައުމޫނު ވި ދާޅުވި އެވެ.
ނަމަވެސް ހަގީ ގަތް ވަނީރައެއާއި ވަށް ދުރުގައެވެ. ހިފަާހއްޔަރުކުރި މީ ހުން ނަށް
ޑެބޮތި އަނިޔާ ކުރި އެވެ. މީގެ ތެރޭގައި މީހުންންންގެ ޖިންސީ ގުނަވަ ތަކަށް ދާއިމީ ގެއްލު ތައް ލިބި ފައި ވެއެވެ.
ހައްޔަރުކުރުމުގެ މަރުހަލަާގއި ތަޅާކަށް ވަކި ތަނެއް ތަނެއް ނުބަލައެވެ. އަންހެނުމަންގެ މޭ އްޗާއި އުރަމަ ތި ތަޅައި
އަނިޔާކޮށްފައިވަނީ އެތަންތަނުން އި ހްސާ ސް ކެޑޭމިންރަވަށެވެ. ބައެއް ފިރިހެންނު އޮރި ޔާން ކޮށް ޖިންސީ
" "
ހަށިންގަޑު ބޭރަށް ނެރެ ހަލަމު ދިޔައިރު އަބުދުاله ހަމީދު އި ސްތިއުފާ މިހެން ކި ޔާފާ އެބަހުއްޓެވެ. ތަޅަން
ގެންގުޅުނީ ދަގަޑު ހޮޅިބުރި ތަކާއި ވަކަރު ފިލާވެ.ތަކާއި އަދި މުގުރެ މިމަންޒަރު ދުށް އެތައް ބަޔަކު އެބަތިއްބެވެ.
މިއީ ގާތްގަޑަކަށް ފަނަވަރަ ރަކަށް ހާސްމީހުން ޖަމާ ވެފައި ވަނި ކޮށް ފުެށނު ކުޅިގަ ޑެކެވެ. ވީމާ ހަގީ ގަތް މި އޮތީ
ފެންނާށެވެ. ބަދުން ން ދޫކުރިމީންހުގެ ތެރެއިން ބައެއް މީހުން ފާޅުގައި އެވާހަކަ ދްައކަމުން އެބަދެއެވެ. އެކަމަކު
މިހާވެރުސް ބުމުނަ ން ދަނީ އަނިޔާ އެއް ނުކުރާކަމަށެވެ. މިދެންނެވީ ރައްޔި ތުން އޮޅުވާލުމަށްންކަޓައި ކުރަމު

އަންނަ މަސައް ކަތުގެ ތެރެއިން ކުޑަމިންރެ ވަ ކެވެ. މިހާހަދިސާ އާއި ގުޅި ގެން ލިޔަންޖެހޭ އެތައް ވާކަ ތަކެއް
އެބަހުއްޓެވެ.
އާދެ! މި ފަަދ ކަންތައްތަކާއި ބެހޭ މައުލޫމާތު ހަގީ ގަތާއި އެއްގޮތަށް ރަށުްފުށގެ
ރައްޔިތުންނަށް ނުއެންގުމުގެ ދެސަބަބެ އް ވެއެވެ. އެއްސަބަބަ ކީ މި ފަަދ ނެޭވދޭ ހަރު ކަށި އަމަލު ތަކުގެ ސަބަބުން
ސަރުކާރު ބަދުނާމުވެ ރާއްޖޭގެ އެންމެހާދިރައްޔި ތުން އެއަްފަހރާ ދެކޮޅު ހަދައިފި ނަމަ ދާ ކުޑަކުޑަ ހިދުކޮޅެއްގެ
ތެރޭގައި ސަރުކާރު ވެއްޓިދެާނތީ އެވެ. ނާޖާއިޒު ގޮތެއްގައި ނަމަ ވެސް ލިބެމުން އަންނަ ފައިދާ ދޫކޮށްލުމަކަށް
"
ބޭނުމެއް ނުވެއެވެ. އަނެއް ސަބަބަ ކީ ސަރުކާރާއި ދެކޮޅަށްންމާލޭގެ ރައްޔި ތުން ނިކުނަ ކޮންމެ ހި ދެއްގައި
"
ތިޔައީ ރައްޔި ތުން އެދޭގޮތެއް ނޫނޭ، ރައްޔި ތުން އެދެނީ މިގޮތަށޭ މިހެށްން ބުމަނުނު ބޭ ންވާ ރައްޔިތުންގެ
ސޮޔާއި ސިޓީ ލިބޭނީ ރަށުްފުށގެ ރައްޔި ތުން އޮޅުމެއްގެ ތެރޭގައި ބައިތިއްބައި ގެން ކަމަށްވާ ތީ އެވެ. ކަމުގެ ހަގީ ގަތް
އެގޭނަމަ ރަށުްދޭފުށގެ ރައްޔިތުންވެސް މި ފަަދ ކަންތައްތަކަށް ތަރުހީ ބެއް ނު ނެތީ އެވެ. ހަގީގަތުގައި މިނޫން އެހެން
ބޭނު މެއްގައި ރަށުްންފުށގެ ރައްޔިތު ނަކީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ގޮތުގައި ސަރުކާރަކުން ނުބައްލަވައެވެ. އެއީ
ތަ ރައްގީގެ ކުރިއެރުމާއި ހަމަމަހަ ކަން ލިބެ ންޖެހޭ ބަޔެއް ނޫ ނެވެ. ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ގާނޫނު އަސާސީ އާއި ގާނޫނުގެ
ހަމަމަހަ ކަން ލިބެ ންޖެހޭ ބަޔެއްކަމަ ށް ވެސް ނުބަލައެވެ. އެކަމަކު ގާތްގަޑަކަށް އާބާދީގެ ހަދިތް ހަ ޕަ ސެންޓް
ދިރިއުޅެނީ ރަށުްފުށގައެވެ.
އާދެ! ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުގެ ބާރުފެށި ގެން އަންނަނީ ރައްޔިތުންގެ ކި ބައިންނެވެ.
އެހެންކަމުން އެވެރިކަމެއް ހިންގުމަށް ބަޔަކު އިސްކުރުމަކީ ރައްޔިތުންގެ ހައްގެކެވެ. މިގޮތުން ރާއްޖޭގެ
ރިޔާސަތުގައި މިހާތަދިގުމުއްދަ ކަށް މައުމޫނުގެ ސަރުކާރައް ދެމެހެއްޓުނީ ވެސް ރައްޔި ތުން އެފުރުސަތު
ދެއްވުމުންނެވެ. ރައްޔި ތުންގެ އަ ޢްލަބީބުއްޔަތު ލި ނު ކަމުންނެވެ. ހަމިމަ ފަަދއިން ރައްޔިތުންގެ ޝުއޫ ރާއި އެއްގޮތައް
ހިގަމުންދަާނު ނމަ އެވެރިކަމެއް ބަދަލުކުރުމުގެ ބާރުވެސް ރައްޔިތުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަޅުގަޑު މިދަންނަވާ ބާރު
ދެމަރުހަންލާ އަކުން ރައްޔިތު ނަށް ލިބިދެ އެވެ. އެއް މަރުންހަލާ އަކީ ރައްޔިތުންގެ ވަކީލު ކަމުގައިވާ ރައްޔިތުންގެ
މަޖިމްލި ސްގެ މެ ބަރުން އި ންތި ޚާބު ކުރުމުގެ މަރުހަލާއެވެ. ރައްޔިތުންގެ ޝުއޫރުތަޖިކާއި އެއްގޮތަށް މަ ލި ހުގައި
އެމެމްބަރުން ހަރަކާތްތެރި ނުވާނަމަ އެމެމްބަރުންމަ ބަދަލުކުރު ކީ ރައްޔިތުންގެ މަ ސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އެ
މަސްއޫލިއްޔަތު އާަދުކރަންޖެހޭނީރިތެދުވެ ކާމާއި އެކު ގައުމަށް އި ޚްލާ ސްތެރިވެ ހުރެގެންނެވެ. ނަމަވެސް
އެމެމްބަރެއްގެ ފަރާތުން ޚިދުމަތެލިބިއް ނު 15 އަހަރު ވެފައިވާ މެމްބަރުން މިހާވެރުސް އަޅުގަޑުމެންގެ މަންދޫބުންގެ
ގޮތުގައި އެބަތި އްބެވި އެވެ. ދެވަނަ މަރުރުހަލާއަކީ ރިޔާސީ އި ންތި ޚާބުގެ މަ ހަލާއެވެ. ރާއްޖޭގެ ރިޔާސަތުގައި ހުމަ ރުށް
ފެތޯނޭ ބެލުމަށް ރައްޔިތުންގެ މެދުގައި ބާއްވާ ފެނަން ނުނަފެން ވޯޓު އެވެ. މިވޯނުޓު ދި މުގައި ވެސް އަޅުގަޑުމެން
ކަންތައްތައް ކުރި އަށް ގެންދަންނުޖެހޭނީ ވިސް ންތެރި ކަމާއި އެކުގައެވެ. ވޭތުންވެދިޔަ ފަސްއަހަރު އަޅުގަޑުމެ ނަށް
ކޮށްދެއްވި ކަމަކާއި މެދުވިސްނަންޖެހެއެވެ. ކުރިއެރުމެއް ލިބި ފައި ނުވާނަމަ ނުވަތަ ކުރި އަށް ދެވިދެާނަކމުގެ ހަގީގީ
އިޝާރަތެއް ފެނިފައިނުވާނަމަ އެމީ ހަކު ވެރިކަމުގައި ހުންންނަ ފެނަން ކަމަށް ވޯދިޓް ނުމަކީ އަޅުގަޑުމެން ކުރަންޖެހޭ
ކަމެއް ނޫ ނެވެ. ކަތީބު، އަތޮޅު ވެންރި ނުވަތަ އަބުދުاله ހަމީދު ބުނެގެން ވަކިމީހަ ކަށް ވޯޓްންދޭކަށް އަޅުގަޑުމެ
ނުޖެހެއެވެ.
ވީމާން، މިދެ ނެވި ހަގީ ގަތް ހުރުމާއި އަދި ތިޔަލޮބު ވެތި ރައްޔިތުންނަށް ކުރިމަތި
ވެފައިވާ ދަތިތަކުން ހައްލުވުމަށްންލިބެމު އަންނަ ފުރުސަތުގެ ބޭންނު ނުކޮށް ތިބެ އަތޮޅަށް ތަރައްގީގެ ހެޔޮ
ބަދަލެއް ނައަންހަނަ ވާކަ ދެއްކުމަކީ ބޭރުކާ ވާހަކައެކެވެ. ބޭރުކާ ވަގުތުތަކެކެވެ. ވުއިމާންއެކު މި އަދު އަޅުގަޑުމެ

ނިކުންފުާނަން ޖެނީހެހަާގައުމުގެ ދި އގައި ޖި ދެށވެ. ޢައްދާރުންގެ ކި ބައިން ގައުމު ހިމާ ޔަތް ކު ރުމަށެ ވެ.
އަޅުގަޑުމެންނާއި އަޅުގަޑުމެންންގެ ޅަދަރި ނަށް ފައިދާ ހުރީ މިގޮތުގައެވެ. ނޫންންނަމަ ކުރި އަށް އޮތް ފަސާ ސް
އަހަރުގައި ވެސް އަޅުގަޑުމެން ތިބެންޖެހެނީމަ ހަމިގޮތުގައެވެ.